

**บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ
ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสระกระโจม
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.**

.....

หลักการ

รัฐบาลมีนโยบายในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม โดยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษจากน้ำเสีย ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียในครัวเรือนและชุมชน และเป็นการช่วยลดปริมาณน้ำเสีย และเป็นการปรับปรุงคุณภาพน้ำให้ดีขึ้น โดยการจัดการระบบน้ำเสียในอาคารและครัวเรือนเป็นการแก้ไข ปัญหาที่ต้นทางและเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาคุณภาพของน้ำ ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสียในอาคารและครัวเรือนเพื่อบังคับใช้กับผู้ที่จะปลูกสร้างอาคาร

เหตุผล

องค์การบริหารส่วนตำบลสระกระโจม จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบมาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสระกระโจม เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสีย ในอาคาร พ.ศ..... และบังคับใช้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสระกระโจมต่อไป

(ร่าง)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสระกระโจม
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสระกระโจม เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบมาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ องค์การบริหารส่วนตำบลสระกระโจม โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสระกระโจม และนายอำเภอตอนเจดีย์ จึงออกข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสระกระโจม เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหรือข้อบังคับ กฎระเบียบและคำสั่งอื่นใดขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน ร้านค้า ร้านอาหาร สำนักงานหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอาศัยหรือเข้าใช้สอยได้

“บ่อดักไขมัน” หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกจับพวกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำซึ่งผ่านการใช้แล้ว

“การระบายน้ำ” หมายความว่า การผันน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การसान้ำ หรือการกระทำอื่นใดที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

“แหล่งระบายน้ำ” หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลำกระโดง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ ทะเลและแหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชน ซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ ๕ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ และยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมัน สำหรับอาคารนั้น ให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูกสร้างใหม่ในวันที่ข้อบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันเช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ เก็บ ขน น้ำมันหรือไขมันในบ่อดักไขมันไปกำจัด และซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติอยู่เสมอ

ข้อ ๘ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๙ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการพิจารณาเวนการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ตามความจำเป็น โดยพิจารณาถึงสภาพ ลักษณะหรือการใช้ประโยชน์ของอาคาร หรือสภาพของพื้นที่ เช่นพื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ในชนบท

ข้อ ๑๑ ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลสระกระโจมรักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

(นายอุทัย ไพโรจน์พัฒนกุล)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสระกระโจม

ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมัน
ประกอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสระกระโจม
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.

ตามข้อ ๖ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสระกระโจม เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำและยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด นั้น องค์การบริหารส่วนตำบลสระกระโจม จึงได้กำหนดมาตรฐานแบบบ่อดักไขมัน วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมันและรายละเอียดบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสระกระโจมใช้ในการดำเนินการก่อสร้างและติดตั้ง ดังนี้

รูปแบบบ่อดักไขมัน มี ๓ รูปแบบตามความเหมาะสม ดังนี้

๑. บ่อดักไขมันแบบสำเร็จรูป
๒. บ่อดักไขมันแบบใช้วงขอบของซีเมนต์
๓. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่

การติดตั้งขึ้นอยู่กับความเหมาะสม โดยคิดจากปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากครัว ห้องน้ำ ลานซักล้าง และสภาพของพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้าง

วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

๑. บ่อดักไขมันแบบสำเร็จรูป อาจติดตั้งบนพื้นหรือผนังในพื้นสำหรับบ้านพักอาศัยภายในแยกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นตะแกรงกรองเศษอาหาร และส่วนที่ดักไขมัน

๑.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง ประกอบด้วย

- ๑.๑.๑ บ่อดักไขมันแบบสำเร็จรูปที่จำหน่ายตามร้านสุขภัณฑ์ท้องตลาดทั่วไป
- ๑.๑.๒ คีมตัดท่อ PVC หรือ ใบเลื่อยเหล็ก
- ๑.๑.๓ ข้องอ PVC และข้อต่อตรง PVC ขนาด ตามที่ระบุในข้อ ๑.๑.๒

๑.๒ วิธีการก่อสร้าง

๑.๒.๑ วางบ่อดักไขมันสำเร็จรูป ในบริเวณที่อยู่ใกล้อ่างล้างจาน และพื้นที่ความราบเรียบเสมอกัน หรืออาจฝังลงพื้นโดยให้ระดับท่อเข้าของบ่อดักไขมันอยู่ต่ำกว่าระดับสะดืออ่างล้างจานและท่อน้ำออกอยู่สูงกว่าระดับพื้น

๑.๒.๒ วัดระยะท่อ PVC จากท่อน้ำทิ้งที่ต่อจากสะดืออ่างล้างจานถึงตำแหน่งท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมันสำเร็จรูป และวัดระยะท่อ PVC จากท่อน้ำออกของบ่อดักไขมันจนถึงท่อระบายน้ำสาธารณะหรือคูคลองตามธรรมชาติ

๑.๒.๓ ตัดท่อ PVC ทั้งสองช่องตามขนาดที่วัดในข้อ ๑.๒.๒ ด้วยคีมตัดท่อหรือใบเลื่อยเหล็ก

๑.๒.๔ ต่อท่อ PVC จากอ่างล้างจานเข้ากับท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมันด้วยข้องอ PVC จากนั้นต่อท่อน้ำทิ้งบ่อดักไขมันด้วยข้อต่อตรง PVC ลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ คู คลองธรรมชาติ อาจทาด้วยน้ำยาประสานท่อ และยึดท่อด้วยสายรัดกับพื้นหรือผนัง

๒. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

๒.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

- ๒.๑.๑ ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

๒.๑.๒ ทราวยหยาบและทรายละเอียด

๒.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ ๙ มม.

๒.๑.๔ วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป (ในท้องตลาดมีจำนวนโดยทั่วไป)

- มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ ม. สูง ๐.๓๐ - ๐.๔๐ ม.
- มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๑.๐๐ ม. สูง ๐.๓๕ - ๐.๔๐ ม.
- มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ ม. สูง ๐.๔๐ - ๐.๔๕ ม.

๒.๑.๕ ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด $\varnothing$ ๗๕ มม. หรือตามรูปแบบ หรือขนาด ใหญ่กว่าท่อน้ำออก ขนาด $\varnothing$ ๑๐๐ มม. หรือ ตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๒)

๒.๒ วิธีการก่อสร้าง

๒.๒.๑ ขุดดินลึกลงไป โดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ) โดยขุดหลุมให้มีเส้นผ่าศูนย์กลางของหลุมใหญ่กว่าขนาดของวงขอบซีเมนต์ สำเร็จรูป ประมาณ ๕๐ ซม. โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อขุดได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินที่ก้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักหรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่จะรับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบก้นหลุมอัดแน่นความหนาประมาณ ๑๐ ซม. ได้เลย

๒) กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียวให้ทำการตอกเสาเข็มขนาด $\varnothing$ ๔ - ๘ นิ้ว ยาว ๓.๐๐ - ๖.๐๐ ม. ใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ ซม. ให้เสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ ซม.

๒.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด $\varnothing$ ๙ มม. เป็นตะแกรงวงกลม ระยะห่าง ๒๐ x ๒๐ ซม. (ตามรูปแบบ)

๒.๒.๓ เทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ หนา ๑๐ ซม. โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มท่อน้ำเข้าประมาณ ๒ - ๓ ซม.

๒.๒.๔ นำวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป มาวางที่คอนกรีตก้นหลุมที่เตรียมไว้ โดยตั้งวงของซีเมนต์ เป็นแบบปิดกันก็ให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ฯ ธรรมดา เมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนวด้วยปูนทรายที่ก้นวงขอบซีเมนต์เพื่อป้องกันการรั่วซึม จากนั้นเอาวงของซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้แล้วยาแนวรอบต่อตามรูปแบบ โดยอัตราส่วนผสมปูนทรายยาแนว ปูน:ทราย เท่ากับ ๑:๑ พร้อมทั้งทำการเจาะต่อระบายน้ำตามรูปแบบ กลบฝังดินโดยรอบตัวบ่อดักให้แน่นแล้วปิดฝาปูนท้องตลาด

๒.๒.๕ การต่อรับน้ำเข้า และน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่น ๆ ที่มีไขมันเกาะติดโดยใช้ท่อ PVC ขนาด ๘.๕ ขนาด ขึ้นอยู่กับรูปแบบ หรือความเหมาะสมแต่ขนาดของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อด้วยท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาด (ตามรูปแบบ) หรือใหญ่กว่า โดยให้ต่อรับน้ำที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งน้ำสาธารณะหรือลงน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่นั้น ๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำเพื่อให้ น้ำมีการระบายออกจากตัวบ่อดักไขมันได้ดี

๓. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

๓.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๓.๑.๑ ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

๓.๑.๒ ทรายหยาบ

๓.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ ๙ มม.

/๓.๑.๔ ท่อ PVC...

๓.๑.๔ ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้าขนาด Ø ๗๕ มม หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่าท่อน้ำออก ขนาด Ø ๑๐๐ มม. หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๒)

๓.๒ วิธีการก่อสร้าง

๓.๒.๑ ขุดดินลึกลงไปโดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียมาเข้าท่อน้ำบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ) โดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดของบ่อ คสล. ประมาณ ๐.๘๐ – ๑.๐๐ ม. หรือตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับแล้ว ควรดินก้นหลุมมีความหนาแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักไขมัน คสล. ได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่จะรับน้ำหนักได้ให้ทำการใส่ทรายหยาบ ก้นหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ ซม. ได้เลย

๒) กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็ม (ขนาดของเสาเข็มให้เป็นไปตามหลักทางวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ ซม. ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ ซม. ได้เลย

๓.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด Ø ๙ มม. ฐานและโครงสร้างของตัวบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ)

๓.๒.๓ เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒:๔ ที่ฐานพื้นบ่อดักไขมันก่อน โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มหัวเสาเข็ม พื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ ซม.

๓.๒.๔ ประกอบแบบต้องใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบไม่บิดงอ แล้วยึดค้ำยันแบบให้แน่นหนา ป้องกันการไม่ให้ไม้แบบระเบิดหรือโก่งงอเสียรูป จากนั้นให้ทำการเอาน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่วจึงทำการเทคอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒:๔ ลงไปในไม้แบบโครงสร้างและให้ทำการกระทุ้งคอนกรีตไปด้วย เพื่อไม่ให้คอนกรีตนั้นเป็นฟองอากาศเพราะจะมีการรั่วซึมได้

๓.๒.๕ การถอดไม้แบบ ให้ทำการถอดไม้แบบได้หลังจากเทคอนกรีต ประมาณ ๓ - ๕ วัน แล้วให้ตรวจสอบดูว่ามีรอยร้าวหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

๓.๒.๖ การต่อรับน้ำเข้าและนำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหาร หรือจุดล้างจานหรือภาชนะอื่น ๆ แต่ต้องมีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อรับน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งระบายน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่นั้น ๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกมาจมอยู่ในน้ำเพื่อให้เกิดการระบายน้ำทิ้งที่ออกมาจากบ่อดักไขมันได้ดี

รายละเอียดบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อดักไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปนไปกับน้ำทิ้ง และช่วยดักเศษอาหารด้วยในตัว โดยตัวบ่อดักได้ ๒ ส่วน ซึ่งเชื่อมต่อกัน ในส่วนที่ ๑ จะมีตะแกรงดักขยะซึ่งใช้ในการดักเศษอาหาร ตะแกรงนี้สามารถแยกออกมาได้ เพื่อให้ซากเศษอาหารทิ้งและทำความสะอาดได้ ส่วนน้ำจะไหลผ่านตะแกรงลอดแผ่นกันเข้าสู่ส่วนที่ ๒ ซึ่งจะทำหน้าที่ดักไขมัน คือ จะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อได้ไขมันและน้ำมันที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำซึ่งเมื่อสะสมจนมีปริมาณมากก็สามารถตักออกไปทิ้งได้ ส่วนน้ำที่ถูกแยกเอาไขมันออกก็จะไหลออกทางช่องระบายน้ำต่อไป

รูปแบบบ่อดักไขมัน มี ๓ รูปแบบ แบ่งตามความเหมาะสมได้ดังนี้

๑. บ่อดักไขมันแบบสำเร็จรูป การติดตั้งสำหรับใช้ในครัวเรือนที่พักอาศัยทั่วไป โดยเลือกขนาดปริมาตรตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

๒. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมกับบ้านเรือนทั่วไปและสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหาร โดยประยุกต์ใช้วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาทำเป็นบ่อดักไขมันได้ การติดตั้งฝังไว้บนพื้นดินหรือใต้ดินและเก็บกับน้ำเสียได้อย่างน้อย ๖ ซม.

๓. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับสถานที่ประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ภัตตาคาร ศูนย์อาหารร้านอาหาร และตลาด การติดตั้งโดยสร้างบ่อดักไขมันบนพื้นที่และสามารถกักเก็บน้ำเสียอย่างน้อย ๖ ชม.

การใช้งานและการดูแลรักษา

๑. ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน
๒. ต้องไม่ทะลวงหรือแทงผลักให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน
๓. ต้องไม่เอาตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะชั่วคราวหรือถาวร
๔. ต้องหมั่นโกยเศษขยะที่ดักกรองไว้หน้าตะแกรงออกสม่ำเสมอ
๕. ห้ามเอาน้ำจากส่วนอื่น ๆ เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซัก น้ำฝน ฯลฯ เข้ามาในบ่อดักไขมัน
๖. ต้องหมั่นดักน้ำไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ นำไขมันที่ดักได้ใส่ภาชนะปิดมิดชิด และรวมไปกับขยะมูลฝอยเพื่อให้รถขยะนำไปกำจัดต่อไป
๗. หมั่นตรวจดูท่อระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบต้องทำตามข้อ ๖ ถูขึ้นมากกว่าเดิม